

๑๐ วิธีปฏิบัติและขั้นตอนการดำเนินการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 ข้อ 6 กำหนดว่า “ภายหลังประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นครบตามจำนวนแล้วผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเทศบาล นายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องกำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นได้มาประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรกภายในระยะเวลาที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นกำหนด”

อนึ่ง กรณีคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นแล้ว แต่มีสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ได้รับเลือกไม่ครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด หากมีเกินกึ่งหนึ่งแต่ต้องไม่น้อยกว่า 5 คน ถ้ามีความจำเป็นต้องเรียกประชุมสภาท้องถิ่นนั้น ก็สามารถเรียกประชุมและปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นนั้นประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่ ตามมาตรา 17 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ การพิจารณาถึงความจำเป็นดังกล่าว จะต้องพิจารณาเป็นกรณีไป ซึ่งนายอำเภอ/ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาว่าในระหว่างนั้นมีภารกิจใดอันจำเป็นที่สภาท้องถิ่น ต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของตนตามที่กฎหมายบัญญัติโดยไม่อาจหลีกเลี่ยงหรือปฏิบัติเป็นอย่างอื่นได้ และไม่อาจรอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ครบตามจำนวนที่พึงมีตามที่กฎหมายกำหนดได้ จึงจะเรียกประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรกและสภาท้องถิ่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่จำเป็นดังกล่าวต่อไป เทียบเคียงกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0804.3/2998 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2564 เรื่อง หารือการเปิดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรก

การดำเนินการของจังหวัดหรืออำเภอ

- 1) ดำเนินการประกาศจังหวัดหรืออำเภอ เรียกประชุมสภาท้องถิ่น ครั้งแรก
- 2) ดำเนินการจัดทำระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก
- 3) ดำเนินการส่งหนังสือเชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นประชุม ครั้งแรก ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้ง (แบบ สด./ผถ. 6/1)

★ในทางปฏิบัติส่วนใหญ่จังหวัด/อำเภอจะส่งหนังสือเชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นประชุมมาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำการแจกจ่ายให้

- 4) การส่งหนังสือเชิญประชุม ต้องประกอบด้วย ระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรกและประกาศเรียกประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก โดยส่งให้ถึงสมาชิกสภาท้องถิ่นทุกคน ไม่น้อยกว่า 3 วันก่อนวันประชุม เว้นแต่มีเหตุจำเป็นรีบด่วน

การดำเนินการที่จำเป็นในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก

- 1) เลือกประธานสภาท้องถิ่น
- 2) เลือกรองประธานสภาท้องถิ่น

- 3) เลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น
- 4) กำหนดสมัยประชุมสามัญของปีนั้นและสมัยประชุมสามัญครั้งแรกของปีถัดไป
- 5) เลือกคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภาท้องถิ่น

ขั้นตอนการดำเนินการ

ขั้นที่ ① การดำเนินการเปิดการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก

ภายหลังจากจังหวัด/นายอำเภอ ได้มีประกาศอำเภอ/จังหวัด เรียกประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก พร้อมด้วย หนังสือแจ้งเชิญประชุม พร้อมระเบียบวาระการประชุมมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ กองกิจการสภา หรือสำนักปลัดเทศบาล แล้วแต่โครงสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดงานรับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการสภาท้องถิ่น ได้ดำเนินการแจกจ่ายหนังสือไปยังสมาชิกสภาท้องถิ่น ครบทุกคน เมื่อถึงเวลาการประชุมสภาท้องถิ่น จะต้องดำเนินการ ดังนี้

- 1) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำเอกสารสำหรับการลงนามของสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มาประชุม และ ผู้ร่วมประชุม
- 2) สมาชิกสภาท้องถิ่น และ ผู้ร่วมประชุม ลงนามในเอกสาร ทั้งนี้เอกสารดังกล่าวสามารถนำไปใช้สำหรับการตรวจสอบและดำเนินการประชุมสภาท้องถิ่น
- 3) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่น ที่ลงนามในเอกสาร และ ที่มา ณ ที่ประชุมแล้ว หากมีจำนวนเกินกว่ากึ่งหนึ่ง ครบองค์ประชุม
- 4) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เชิญ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี จุดเทียนธูป หน้าโต๊ะหมู่บูชา ทำความเคารพธงชาติและถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์
- 5) ประธานในพิธี (ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ) จุดเทียนธูป หน้าโต๊ะหมู่บูชา (ทุกคน ณ ที่ประชุมสภาท้องถิ่น ประนมมือพร้อมกัน) และ ทำความเคารพธงชาติและถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ (ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคน ทำความเคารพธงชาติและถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์พร้อมกัน)
- 6) ประธานในพิธี (ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ) ประจําจุดที่เตรียมไว้สำหรับประธานในพิธีเปิดการประชุมสภาท้องถิ่น ในห้องประชุมสภาท้องถิ่น
- 7) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวรายงานผลการเลือกตั้ง และจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นที่เข้าร่วมประชุม และ เชิญประธานในพิธี (ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ)กล่าวเปิดการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก

★เมื่อประธานในพิธีกล่าวเปิดการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก แล้ว ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีไม่มีปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นผู้ซึ่งรักษาราชการแทน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่เป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว (ระเบียบฯ ข้อ 6)

ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่น ที่เข้าร่วมประชุมอีกครั้งก่อนการดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุม

ขั้นที่ ② ดำเนินการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งชั่วคราว

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ข้อ 6 และ ข้อ 7 กำหนดให้สภาท้องถิ่น มีผู้ดำรงตำแหน่งชั่วคราว ประกอบด้วย เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว และ ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว โดยผู้ดำรงตำแหน่งชั่วคราวทั้ง 2 ตำแหน่ง มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

1) เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว

ตามความใน ข้อ 6 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 กำหนดให้ “ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว” มีหน้าที่

1.1) กรณีไม่มีปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ซึ่งรักษาราชการแทนปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตำแหน่งอื่นผู้ซึ่งรักษาราชการแทนปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราวในการประชุมคราวนั้น

1.2) ทำหน้าที่เชิญ สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดซึ่งอยู่ใน ที่ประชุมสภาท้องถิ่นคราวนั้น เป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว

การพ้นจากตำแหน่งเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว

เมื่อสภาท้องถิ่นมีมติเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น ให้เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราวพ้นตำแหน่ง (ตามข้อ 13 วรรคสองของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565) ในการนี้ประธานสภาท้องถิ่นอาจประกาศแต่งตั้งเลขานุการสภาท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกจากสภาท้องถิ่น เพื่อให้สาธารณชนได้ รับทราบก็ได้

2) ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว

เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราวเชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีอายุสูงสุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่น เป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว แต่หากผู้มีคุณสมบัติดังกล่าวไม่ยอมทำหน้าที่ให้ผู้มีอายุสูงสุดรองลงมาทำหน้าที่แทน และในกรณีที่สมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีอายุสูงสุดเท่ากันมากกว่า 1 คน ให้ใช้วิธีจับสลาก

หน้าที่ของประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก

(1) ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมนำสมาชิกสภาท้องถิ่นปฏิญาณตน (กรณีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลกฎหมายจัดตั้งสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนด)

(2) ดำเนินการเลือกประธานสภาท้องถิ่น

(3) รายงานผลการเลือกประธานสภาท้องถิ่นให้นายอำเภอ/ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ และลงนามในคำสั่งแต่งตั้งทันที ตามระเบียบฯ ข้อ 9 กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดรายงานมติเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

การพ้นจากตำแหน่งประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว

ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวนั้น ตามระเบียบกำหนดให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับเทศบาลดำเนินการแต่งตั้งประธานสภาท้องถิ่น กรณีสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเสร็จสิ้น

ขั้นที่ ③ การดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่น ตามที่กำหนด

ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม โดยมีปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ ผู้ซึ่งรักษาราชการแทนปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทำหน้าที่เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว ดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมที่ได้รับแจ้งจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณี

ระเบียบวาระที่ 1 เลือกประธานสภาท้องถิ่น

เมื่อสภาท้องถิ่นได้มีมติเลือกประธานสภาท้องถิ่นเสร็จสิ้น ให้ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว รายงานผลการเลือกประธานสภาท้องถิ่นให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อให้ให้นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ และดำเนินการแต่งตั้งประธานสภาท้องถิ่นทันที

กรณีสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเมื่อสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้รายงานผลการเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ

ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว เป็นอันพ้นตำแหน่ง ให้ประธานสภาท้องถิ่น ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี สำหรับผู้ซึ่งได้รับเลือกตามมติสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทำหน้าที่ประธานที่ประชุมสภาท้องถิ่น และดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่น ต่อไป ตามลำดับ ดังนี้ (ดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ แจ้งตามประกาศเรียกประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก เป็นสำคัญ)

ระเบียบวาระที่ 2 เลือกรองประธานสภาท้องถิ่น

ระเบียบวาระที่ 3 เลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น

ระเบียบวาระที่ 4 กำหนดสมัยประชุมสามัญของปี.....และกำหนดสมัยประชุมสามัญครั้งแรกของปีถัดไป

ระเบียบวาระที่ 5 เลือกคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภาท้องถิ่น

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องอื่นๆ(ถ้ามี)

● วิธีปฏิบัติและขั้นตอนการเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว (ครั้งแรก)

ตาม ข้อ 7 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 กำหนดว่า “ในการประชุมสภาท้องถิ่นตาม ข้อ 6 เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเทศบาล และนายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลเปิดประชุมสภาท้องถิ่นแล้ว ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว.....” ในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก นั้นปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว โดยทำหน้าที่เป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นในการประชุมสภาท้องถิ่นในคราวนั้น

แนวทางปฏิบัติและวิธีการดำเนินการ

- (1) ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่เป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว
- (2) กรณีไม่มีปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ซึ่งรักษาราชการแทนปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นตำแหน่งอื่นผู้ซึ่งรักษาราชการแทนปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว
- (3) เลขานุการสภาท้องถิ่น ทำหน้าที่เชิญ สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นคราวนั้น เป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว หากสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดไม่รับ เป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว ให้เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดรองลงมาตามลำดับซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นคราวนั้นเป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว
- (4) ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมนำสมาชิกสภาท้องถิ่น ปรึญณตตามที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด และดำเนินการเลือกประธานสภาท้องถิ่น ตามระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่น ต่อไป



การพ้นจากตำแหน่งเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว

เมื่อสภาท้องถิ่นมีมติเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น ให้เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราวพ้นตำแหน่ง (ตามข้อ 13 วรรคสองของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565) ในการนี้ประธานสภาท้องถิ่นอาจประกาศแต่งตั้งเลขานุการสภาท้องถิ่นที่ได้รับการคัดเลือกจากสภาท้องถิ่น เพื่อให้สาธารณชนได้ รับทราบก็ได้

● วิธีปฏิบัติและขั้นตอนการเลือกประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว (ครั้งแรก)

ในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก เมื่อนายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เปิดการประชุมสภาท้องถิ่นแล้ว ให้มีการเลือกประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว ตาม ข้อ 7 ของ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565

แนวทางปฏิบัติและวิธีการดำเนินการ

(1) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีอายุมากที่สุด ในที่ประชุมคราวนั้น ทำหน้าที่ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว

(2) หากสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดไม่รับ เป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว ให้เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุมากที่สุดรองลงมาตามลำดับซึ่งอยู่ในที่ประชุมสภาท้องถิ่นคราวนั้น

(3) ในกรณีที่มีสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้มีอายุสูงสุดมากกว่าหนึ่งคน ให้ใช้วิธีจับสลาก ซึ่งมีกระบวนการปฏิบัติ ดังนี้

(3.1) วิธีจับสลากเลือกประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับ องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือเทศบาล นายอำเภอสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการให้คนที่ มีอายุสูงสุดเท่ากันตกลงกันเสียก่อนว่า จะให้คนใดเป็นคนจับสลากก่อนหลัง

(3.2) หากตกลงกันไม่ได้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอจับสลากว่าคนใด จะเป็นคนจับสลากก่อน

(3.4) ให้จัดทำบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกันมีจำนวนเท่ากับจำนวน สมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีอายุสูงสุดเท่ากัน โดยเขียนข้อความว่า **“ได้เป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว”** เพียงบัตรเดียว นอกนั้นเขียนข้อความว่า **“ไม่ได้เป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว”**

(3.4) ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีอายุสูงสุดเท่ากัน จับสลากตามลำดับก่อนหลัง ตามที่ ตกลงกัน หรือ ตามลำดับก่อนหลังที่ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ เป็นผู้จับสลากกำหนดไว้

(3.5) สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้จับสลากได้ ข้อความที่เขียนว่า **“ได้เป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว”** เป็นประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว

(3.7) เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว ประกาศผลการจับสลาก แจ้งต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่น

(3.8) เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว เชิญ **ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว** ขึ้นทำ หน้าที่บนที่นั่งสำหรับประธานสภาท้องถิ่น

(3.9) ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุมนำสมาชิกสภาท้องถิ่นปฏิบัติตามมติที่กฎหมายว่าด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด (กรณีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ต้องปฏิบัติตาม เนื่องจากพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ไม่ได้บัญญัติไว้)

(3.10) ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวดำเนินการเลือกประธานสภาท้องถิ่น



● วิธีปฏิบัติและขั้นตอนการปฏิญาณตนของสมาชิกสภาเทศบาล และ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

กฎหมายจัดตั้งเทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด (กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่บัญญัติ) กำหนดไว้ว่า ก่อนเข้ารับหน้าที่สมาชิกสภาท้องถิ่นจะต้องปฏิญาณตนต่อสภาท้องถิ่น

★ **กรณีเทศบาล** ปฏิญาณตนว่า “จะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งจะซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น ”

★ **กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด** ปฏิญาณตนว่า “จะรักษาไว้และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของประชาชน”

◆ **กรณี เทศบาล** ตามบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562

● **มาตรา 17** ก่อนเข้ารับหน้าที่สมาชิกสภาเทศบาลจะต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาเทศบาลว่า “จะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งจะซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น ”

◆ **กรณี สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด** ตามบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2562

● **มาตรา 12** ก่อนเข้ารับหน้าที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ว่า “จะรักษาไว้และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของประชาชน”

◆ **กรณี สภาองค์การบริหารส่วนตำบล** ตามบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562 มิได้บัญญัติไว้ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จึงไม่จำเป็นต้องปฏิญาณตนก่อนเข้ารับหน้าที่

ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ

➤ กรณีประชุมสภาเทศบาลหรือสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ครั้งแรก

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 ข้อ 7 ในการประชุมสภาท้องถิ่น ครั้งแรก ให้ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว นำสมาชิกสภาท้องถิ่นกล่าวคำปฏิญาณตน

(1) เลขานุการสภาเทศบาลชั่วคราว/เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดชั่วคราว (ปลัดเทศบาล/ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด) เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ซึ่งอายุมากที่สุดในที่ประชุมทำหน้าที่ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว หากสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ซึ่งอายุมากที่สุดไม่ยอมทำหน้าที่ ให้เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นที่มีอายุมากเป็นลำดับรองมาทำหน้าที่

(2) ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว นำสมาชิกสภาท้องถิ่นปฎิญาณตน

(3) ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นยืนขึ้น กล่าวคำปฎิญาณตนพร้อมๆกัน

★ สมาชิกสภาเทศบาล กล่าวว่า “จะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งจะซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น ”

★ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด กล่าวว่า “จะรักษาไว้และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของประชาชน”

★ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล กฎหมายจัดตั้งสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มิได้บัญญัติไว้ ดังนั้น สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จึงไม่จำเป็นต้องปฎิญาณตนก่อนเข้ารับหน้าที่

(4) เมื่อสมาชิกสภาท้องถิ่น กล่าวปฎิญาณตนเสร็จสิ้นแล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่น ดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่น ตามที่กำหนดต่อไป

➤ กรณีสมาชิกสภาเทศบาล หรือ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ได้รับเลือกตั้งใหม่แทนตำแหน่งที่ว่าง และได้เข้าร่วมประชุมสภาเทศบาลหรือสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในคราวแรกภายหลังจากคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง

(1) ภายหลังจากประธานสภาท้องถิ่น จัดเตรียมรูปบูชาพระรัตนตรัยและทำความเคารพธงชาติ และถวายความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ ให้ประธานสภาท้องถิ่น (ประธานสภาเทศบาล/ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด) เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ซึ่งยังมิได้ปฎิญาณตนต่อสภาท้องถิ่น กล่าวคำปฎิญาณตนต่อสภาท้องถิ่น

(2) สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ที่จะกล่าวคำปฎิญาณตน ให้ลุกขึ้นยืนบริเวณที่นั่งอยู่หรือบริเวณที่ประธานที่ประชุมกำหนด และทำการกล่าวคำปฎิญาณตน

★ สมาชิกสภาเทศบาล กล่าวว่า “จะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งจะซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่น ”

★ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด กล่าวว่า “จะรักษาไว้และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะซื่อสัตย์สุจริตและปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์ของประชาชน”

(3) เมื่อสมาชิกสภาท้องถิ่น กล่าวปฎิญาณตนเสร็จสิ้นแล้ว ให้ประธานสภาท้องถิ่น ดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมสภาท้องถิ่น ตามที่กำหนดต่อไป

● วิธีปฏิบัติและขั้นตอนการเลือกประธานสภาท้องถิ่น (ครั้งแรก)

การเลือกประธานสภาท้องถิ่น ประกอบไปด้วยวิธีการ การเสนอชื่อ การลงคะแนน การตรวจนับคะแนน การแต่งตั้ง โดยประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว ซึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมเป็นผู้ดำเนินการ และมีเลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราว เป็นผู้ช่วยเหลือ มีวิธีปฏิบัติและแนวทางดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ ① การเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานสภาท้องถิ่น

ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุมปรึกษาหารือในที่ประชุมสภาท้องถิ่นดำเนินการเลือกประธานสภาท้องถิ่น โดยวิธีการตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น ข้อ 8 วรรคหนึ่ง (แก้ไขเพิ่มเติมโดย ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565) ซึ่งกำหนดวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) ประธานที่ประชุม เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่น เสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นที่เห็นสมควรแต่งตั้งให้เป็นประธานสภาท้องถิ่น โดยสมาชิกสภาท้องถิ่น 1 คน สามารถเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ตนเห็นสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นรองประธานสภาท้องถิ่นได้เพียง 1 ชื่อ (เสนอตนเองได้แต่รับรองตนเองไม่ได้)

(2) สมาชิกสภาท้องถิ่น ยกมือพ้นศีรษะ เมื่อประธานที่ประชุมอนุญาต ให้ลุกขึ้นยืนบริเวณที่นั่งอยู่หรือบริเวณที่ประธานที่ประชุมกำหนดและกล่าวเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ตนเห็นสมควรแต่งตั้งเป็นประธานสภาท้องถิ่น

(3) ผู้ที่ถูกเสนอชื่อจะต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นออกเสียงรับรอง อย่างน้อย 2 คน เว้นแต่สภาท้องถิ่นใดมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่าที่มีอยู่น้อยกว่า 8 คน ให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรอง 1 คน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นมีสิทธิรับรองได้เพียงครั้งเดียว

(4) การรับรองให้กระทำโดยวิธียกมือพ้นศีรษะ นำความตามระเบียบฯ ข้อ 39 มาใช้โดยอนุโลม

(5) ชื่อที่เสนอไม่จำกัดจำนวน

(6) หากมีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภาท้องถิ่นเพียง 1 คน ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก (**ตามระเบียบข้อ 14 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565**)

ขั้นที่ ② การให้หมายเลขประจำตัวผู้ที่ถูกเสนอชื่อเพื่อใช้ลงคะแนน

(1) เมื่อไม่มีผู้ใดเสนอชื่อผู้ที่ตนเห็นสมควรเป็นประธานสภาท้องถิ่น ให้ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวจัดทำบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกันมีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยเขียนหมายเลขประจำตัวตามลำดับให้ครบตามจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ

(2) ให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อได้รับหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ในการลงคะแนนเลือก ด้วยวิธีจับสลากหมายเลข โดยให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อดตกลงกันว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง หากตกลงกันไม่ได้ ให้ประธานที่ประชุมจับสลากว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง

(3) ดำเนินการจับสลากเพื่อรับหมายเลข โดยให้จับสลากตามลำดับที่ได้ตกลงกัน หรือตามที่จับสลากได้ลำดับก่อนหรือหลัง

(4) ให้ประธานที่ประชุมประกาศหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อตามลำดับหมายเลขที่ได้จากการจับสลาก

ขั้นที่ ③ การลงคะแนน

(1) ก่อนการลงมติ ให้ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว ตรวจสอบจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในที่ประชุมครบจำนวนเป็นองค์ประชุมหรือไม่ ถ้ามีสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในที่ประชุมไม่ครบจำนวนเป็นองค์ประชุมจะทำการลงมติในเรื่องใด ๆ ก็ได้ (ระเบียบฯ ข้อ 76)

(2) ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นลงคะแนนเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยวิธีเขียนหมายเลขประจำตัวผู้ที่ถูกเสนอชื่อลงในบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกันใส่ซอง

(3) ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นนำซองที่บรรจุสลากที่สมาชิกสภาท้องถิ่นได้เขียนหมายเลขประจำตัวผู้สมัครที่ตนเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น ใส่ลงในหีบที่จัดไว้ด้วยตนเอง ต่อหน้าประธานที่ประชุม (วิธีการเหมือนการลงคะแนนลับ) โดยประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวเป็นผู้เรียกสมาชิกสภาท้องถิ่นตามลำดับอักษร นำซองที่บรรจุสลากที่สมาชิกสภาท้องถิ่นได้เขียนหมายเลขประจำตัวผู้สมัครที่ตนเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น มาใส่ในหีบที่จัดไว้ต่อหน้าประธานที่ประชุมตาม ข้อ 75 วรรคสาม ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547

ขั้นที่ ④ การตรวจนับคะแนน

(1) เมื่อหย่อนบัตรครบทุกคนแล้ว วิธีปฏิบัติในการตรวจนับคะแนนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ข้อ 8 วรรคหก ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 ให้ประธานสภาท้องถิ่น เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่น้อยกว่า 2 คน มาช่วยนับคะแนน โดยที่ผู้ได้รับเลือกจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุด **การนับการลงคะแนน ต้องมีการวินิจฉัยบัตรที่ใช้ลงคะแนนว่า “บัตรดี” หรือ “บัตรเสีย” วินิจฉัยโดยประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว ซึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

(2) ให้จัดทำแผ่นป้ายปิดประกาศสภาท้องถิ่น เรื่องหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ในการลงคะแนนการเลือกประธานสภาท้องถิ่น โดยให้มีข้อความประกอบด้วย หมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ลงคะแนน และ ชื่อ-สกุล ของผู้ที่ถูกเสนอชื่อเป็นประธานสภาท้องถิ่น โดย ให้จัดทำซองสำหรับบันทึกคะแนนที่ได้รับจากการลงมติของสภาท้องถิ่น ด้วย ตัวอย่าง เช่น

ประกาศสภาท้องถิ่น เรื่องหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ลงคะแนนการเลือกประธานสภาท้องถิ่น

หมายเลขประจำตัว	ชื่อ - สกุล	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1	นาย ป. ปิติ	5	ได้รับเลือก
2	นาย ข. ปิตา	4	
3	นาย จ. ปิชา	1	

ขั้นที่ ⑤ กรณีคะแนนเท่ากัน

(1) หากมีผู้ได้รับคะแนนเท่ากัน ให้ลงคะแนนใหม่โดยวิธีเดิมอีกครั้ง เฉพาะผู้ที่มีคะแนนสูงสุดเท่ากัน (ดำเนินการใหม่ โดยเขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ถูกเสนอชื่อ จำนวน 1 ชื่อ และให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหย่อนบัตรที่เขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อ ใส่ลงในหีบที่จัดไว้ต่อหน้าประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว (เหมือนวิธีการลงคะแนนลับ ดำเนินการตาม ข้อ 75 วรรคสาม ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 มาใช้โดยอนุโลม)

(2) หากคะแนนยังเท่ากันอีกให้ใช้วิธีการจับสลาก โดยวิธีการจับสลากนี้ให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อ 8 วรรคเจ็ด ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 กำหนดวิธีดำเนินการไว้ดังนี้

(2.1) ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวจัดให้ตกลงกันว่าใครจะจับสลากก่อน

(2.2) ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวจับสลากว่าใครจะจับสลาก

ก่อน

(2.3) บัตรสลาก ต้องมีชนิด สี ขนาด เหมือนกัน มีจำนวนเท่าคนที่มีคะแนนสูงสุดเท่ากัน และเขียนว่า **“ได้รับเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น”** 1 บัตร นอกนั้น เป็น **“ไม่ได้รับเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น”**

(3) ให้ผู้ที่มีคะแนนสูงสุดเท่ากัน ดำเนินการจับสลากตามลำดับก่อนหลัง ตามที่ตกลงกันได้ หรือ ตามที่ประธานที่ประชุม เป็นผู้จับ

(4) ผู้จับสลาก ได้สลากที่เขียนว่า **“ได้รับเลือกเป็นประธานสภาท้องถิ่น”** เป็นผู้ได้รับเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นประธานสภาท้องถิ่น

ในการตรวจนับคะแนนทุกครั้ง เมื่อประธานในที่ประชุมสภาท้องถิ่น ได้ตรวจนับคะแนนเสร็จแล้วต้องประกาศคะแนนเสียงให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นทราบทันที

ขั้นที่ ⑥ การแต่งตั้ง

เมื่อสภาท้องถิ่นมีมติเลือกประธานสภาท้องถิ่นแล้วเสร็จ ตามระเบียบฯ ข้อ 9 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราว มีหน้าที่เสนอชื่อผู้ได้รับการเลือกจากสภาท้องถิ่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ แต่งตั้งเป็นประธานสภาท้องถิ่นทันที

◎ วิธีปฏิบัติและขั้นตอนการเลือกองประธานสภาท้องถิ่น (ครั้งแรก)

เมื่อมีการเลือกประธานสภาท้องถิ่นได้แล้วและได้รับการแต่งตั้งจากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี (กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ต้องแต่งตั้ง) ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวพ้นจากตำแหน่ง ตามระเบียบ ข้อ 10 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 และให้ประธานสภาท้องถิ่นผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม (ตามระเบียบ ข้อ 9 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554) ประธานสภาท้องถิ่นดำเนินการปรึกษาหารือในที่ประชุมและดำเนินการตามระเบียบวาระการประชุมที่ได้กำหนดระเบียบวาระการประชุม ในการเลือกองประธานสภาท้องถิ่นไว้แล้ว โดยให้สภาท้องถิ่นดำเนินการเลือกองประธานสภาท้องถิ่น และเลขานุการสภาท้องถิ่นในลำดับถัดไป ในการเลือกองประธานสภาท้องถิ่นและเลขานุการสภาท้องถิ่น จะต้องเลือกในการประชุมสภาท้องถิ่นครั้งแรก จำนวนรองประธานสภาท้องถิ่นนั้นสามารถมีได้ตามที่กฎหมายกำหนด

★กรณี องค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้จำนวน 2 คน (โดยให้เลือกองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด คนที่ 1 ก่อน)

★กรณี เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีรองประธานสภาเทศบาล ได้จำนวน 1 คน ขั้นตอนและวิธีการเลือก ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับการเลือกประธานสภาท้องถิ่น โดยปฏิบัติตาม ข้อ 12 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565) นำวิธีปฏิบัติตาม ข้อ 8 (เลือกประธานสภาท้องถิ่น) มาใช้บังคับโดยอนุโลม จึงมีวิธีปฏิบัติและแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ ① การเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น

ประธานสภาท้องถิ่นซึ่งปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุมปรึกษาหารือในที่ประชุมสภาท้องถิ่นดำเนินการเลือกองประธานสภาท้องถิ่น โดยวิธีการเลือกองประธานสภาท้องถิ่น ให้ใช้วิธีเดียวกับการเลือกประธานสภาท้องถิ่น ตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น ข้อ 8 วรรคหนึ่ง (แก้ไขเพิ่มเติมโดย ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565) กำหนดวิธีดำเนินการ ดังนี้

(1) ประธานที่ประชุม เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่น เสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นที่เห็นสมควรแต่งตั้งให้เป็นรองประธานสภาท้องถิ่น โดยสมาชิกสภาท้องถิ่น 1 คน สามารถเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ตนเห็นสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นรองประธานสภาท้องถิ่นได้เพียง 1 ชื่อ (เสนอตนเองได้แต่รับรองตนเองไม่ได้)

(2) สมาชิกสภาท้องถิ่น ยกมือพ้นศีรษะ เมื่อประธานที่ประชุมอนุญาต ให้ลุกขึ้นยืนบริเวณที่นั่งอยู่หรือบริเวณที่ประธานที่ประชุมกำหนดและกล่าวเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ตนเห็นสมควรแต่งตั้งเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น

(3) ผู้ที่ถูกเสนอชื่อจะต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นออกเสียงรับรอง อย่างน้อย 2 คน เว้นแต่สภาท้องถิ่นใดมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่าที่มีอยู่น้อยกว่า 8 คน ให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรอง 1 คน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นมีสิทธิรับรองได้เพียงครั้งเดียว

(4) การรับรองให้กระทำโดยวิธียกมือพ้นศีรษะ นำความตามระเบียบฯ ข้อ 39 มาใช้โดยอนุโลม

(5) ชื่อที่เสนอไม่จำกัดจำนวน

(6) หากมีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรองประธานสภาท้องถิ่นเพียง 1 คน ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก (**ตามระเบียบข้อ 14 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565**)

ขั้นที่ ๒ การให้หมายเลขประจำตัวผู้ที่ถูกเสนอชื่อเพื่อใช้ลงคะแนน

(1) เมื่อไม่มีผู้ใดเสนอชื่อผู้ใดที่ตนเห็นสมควรเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดทำบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกันมีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยเขียนหมายเลขประจำตัวตามลำดับให้ครบตามจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ

(2) ให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อได้รับหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ในการลงคะแนนเลือก ด้วยวิธีจับสลากหมายเลข โดยให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อตกลงกันว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง หากตกลงกันไม่ได้ ให้ประธานที่ประชุมจับสลากว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง

(3) ดำเนินการจับสลากเพื่อรับหมายเลข โดยให้จับสลากตามลำดับที่ได้ตกลงกัน หรือตามที่จับสลากได้ลำดับก่อนหรือหลัง

(4) ให้ประธานที่ประชุมประกาศหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อตามลำดับหมายเลขที่ได้จากการจับสลาก

ขั้นที่ ๓ การลงคะแนน

(1) ก่อนการลงมติให้ประธานสภาท้องถิ่น ตรวจนับจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในที่ประชุมครบจำนวนเป็นองค์ประชุมหรือไม่ ถ้ามีสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในที่ประชุมไม่ครบจำนวนเป็นองค์ประชุมจะทำการลงมติในเรื่องใด ๆ ก็ได้ (ระเบียบฯ ข้อ 76)

(2) ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นลงคะแนนเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยวิธีเขียนหมายเลขประจำตัวผู้ที่ถูกเสนอชื่อลงในบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกันใส่ซอง

(3) ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นนำซองที่บรรจุสลากที่สมาชิกสภาท้องถิ่นได้เขียนหมายเลขประจำตัวผู้สมัครที่ตนเลือกเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น ใส่ลงในหีบที่จัดไว้ด้วยตนเอง ต่อหน้าประธาน

เมื่อได้มีคำสั่งแต่งตั้งประธานสภาท้องถิ่นแล้ว ประธานสภาท้องถิ่นชั่วคราวพ้นตำแหน่ง และให้ประธานสภาท้องถิ่นทำหน้าที่ประธานที่ประชุมดำเนินการเลือกรองประธานสภาท้องถิ่น และเลขานุการสภาท้องถิ่น ต่อไป

กรณีเลือกประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น และเลขานุการสภาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ต้องเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง เนื่องจากมิได้กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2562 แต่เสนอรายงานเพื่อรับทราบ

การปฏิบัติหน้าที่

ภายหลังจากที่ได้รับแจ้งคำสั่งแต่งตั้งประธานสภาท้องถิ่น จากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดนับจากที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาท้องถิ่นจึงมีหน้าที่โดยสมบูรณ์ตามกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่ประธานสภาท้องถิ่นต่อไปจนสิ้นสมัย หรือ จนกว่าจะมีเหตุให้พ้นตำแหน่ง

ที่ประชุม (วิธีการเหมือนการลงคะแนนลับ) โดยประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้เรียกสมาชิกสภาท้องถิ่นตามลำดับอักษร นำซองที่บรรจุสลากที่สมาชิกสภาท้องถิ่นได้เขียนหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร ที่ตนเลือกเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น มาใส่ในหีบที่จัดไว้ต่อหน้าประธานที่ประชุมตาม ข้อ 75 วรรคสาม ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547

ขั้นที่ ④ การตรวจนับคะแนน

(1) เมื่อหย่อนบัตรครบทุกคนแล้ว วิธีปฏิบัติในการตรวจนับคะแนนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ข้อ 8 วรรคหก ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 ให้ประธานสภาท้องถิ่น เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่น้อยกว่า 2 คน มาช่วยนับคะแนน โดยที่ผู้ได้รับเลือกจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุด **การนับการลงคะแนน ต้องมีการวินิจฉัยบัตรที่ใช้ลงคะแนนว่า “บัตรดี” หรือ “บัตรเสีย” วินิจฉัยโดยประธานสภาท้องถิ่น”

(2) ให้จัดทำแผ่นป้ายปิดประกาศสภาท้องถิ่น เรื่องหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ลงคะแนนการเลือกรองประธานสภาท้องถิ่น โดยให้มีข้อความประกอบด้วย หมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ลงคะแนน และ ชื่อ-สกุล ของผู้ที่ถูกเสนอชื่อเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น โดย ให้จัดทำซองสำหรับบันทึกคะแนน ที่ได้รับจากการลงมติของสภาท้องถิ่น ด้วย ตัวอย่าง เช่น

ประกาศสภาท้องถิ่น เรื่องหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ลงคะแนนการเลือกรองประธานสภาท้องถิ่น

หมายเลขประจำตัว	ชื่อ - สกุล	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1	นาย ป. ปิติ	5	ได้รับเลือก
2	นาย ช. ปิศา	4	
3	นาย จ. ปิชา	1	

ขั้นที่ ⑤ กรณีคะแนนเท่ากัน

(1) หากมีผู้ได้รับคะแนนเท่ากัน ให้ลงคะแนนใหม่โดยวิธีเดิมอีกครั้ง เฉพาะผู้ที่มีคะแนนสูงสุดเท่ากัน (ดำเนินการใหม่ โดยเขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ถูกเสนอชื่อ จำนวน 1 ชื่อ และให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหย่อนบัตรที่เขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อ ใส่ลงในหีบที่จัดไว้ต่อหน้าประธานสภาท้องถิ่น (เหมือนวิธีการลงคะแนนลับ ดำเนินการตาม ข้อ 75 วรรคสาม ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 มาใช้โดยอนุโลม)

(2) หากคะแนนยังเท่ากันอีกให้ใช้วิธีการจับสลาก โดยวิธีการจับสลากนี้ให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อ 8 วรรคเจ็ด ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 กำหนดวิธีดำเนินการไว้ดังนี้

(2.1) ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้ตกลงกันว่าใครจะจับสลากก่อน
(2.2) ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ประธานสภาท้องถิ่นจับสลากว่าใครจะจับสลากก่อน
(2.3) บัตรสลาก ต้องมีชนิด สี ขนาด เหมือนกัน มีจำนวนเท่าคนที่มีคะแนนสูงสุดเท่ากัน และเขียนว่า “ได้รับเลือกเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น” 1 บัตร นอกนั้น เป็น “ไม่ได้รับเลือกเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น”

(3) ให้ผู้ที่มีคะแนนสูงสุดเท่ากัน ดำเนินการจับสลากตามลำดับก่อนหลัง ตามที่ตกลงกันได้ หรือ ตามที่ประธานที่ประชุม เป็นผู้จับ

(4) ผู้จับสลาก ได้สลากที่เขียนว่า “ได้รับเลือกเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น” เป็นผู้ได้รับเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น

ในการตรวจนับคะแนนทุกครั้ง เมื่อประธานสภาท้องถิ่น ได้ตรวจนับคะแนนเสร็จแล้ว ต้องประกาศคะแนนเสียงให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นทราบทันที

ขั้นที่ ⑥ การแต่งตั้ง

ประธานสภาท้องถิ่น ซึ่งทำหน้าที่ประธานที่ประชุม มีหน้าที่เสนอชื่อผู้ได้รับการเลือกจากสภาท้องถิ่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัด/นายอำเภอ แต่งตั้งเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น

★ กรณีเลือกรองประธานสภาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ต้องเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง เนื่องจากมิได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2562 แต่เสนอรายงานเพื่อรับทราบ

ประธานสภาท้องถิ่น ซึ่งทำหน้าที่ประธานที่ประชุมในคราวนั้น มีหน้าที่รายงานผลภายใน 7 วัน นับแต่วันที่สภาท้องถิ่นมีมติเลือก ตามระเบียบฯ ข้อ 11 ดังนี้

- (1) กรณีเทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้รายงานผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัด และ
- (2) กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ให้รายงานผลต่อนายอำเภอ

การปฏิบัติหน้าที่

ภายหลังจากที่ได้รับแจ้งคำสั่งแต่งตั้งเป็นรองประธานสภาท้องถิ่น จากผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ นายอำเภอ แล้วแต่กรณี กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดนับจากที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติเลือกรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองประธานสภาท้องถิ่นจึงมีหน้าที่โดยสมบูรณ์ตามกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่รองประธานสภาท้องถิ่นต่อไปจนสิ้นสมัย หรือ จนกว่าจะมีเหตุให้พ้นตำแหน่ง

● วิธีปฏิบัติและขั้นตอนการเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น (ครั้งแรก)

วิธีการเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น ให้ประธานสภาท้องถิ่นใช้วิธีเดียวกับการเลือกรองประธานสภาท้องถิ่น ตามระเบียบข้อบังคับ ข้อ 13 วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับ โดยให้นำความตามข้อ 8 มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ดำเนินการเช่นเดียวกับการเลือกประธานสภาท้องถิ่นหรือรองประธานสภาท้องถิ่น)

การเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่นให้เลือกจากสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือพนักงาน หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น หมายถึง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เท่านั้น) และเมื่อได้เลขานุการสภาท้องถิ่นแล้ว ให้เลขานุการสภาท้องถิ่นชั่วคราวพ้นจากตำแหน่ง ในการเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่นให้คำนึงถึงความรู้ความสามารถ อันจะเป็นประโยชน์ต่อสภาท้องถิ่น จึงมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนการเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น (ในการประชุมครั้งแรก)

ประธานสภาท้องถิ่น ซึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม นำปรึกษากับที่ประชุมสภาท้องถิ่น เพื่อดำเนินการเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น

ขั้นที่ ① การเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น

ให้สมาชิกสภาท้องถิ่น เป็นผู้เสนอผู้ที่เหมาะสม มีความรู้ความสามารถเป็นที่ประจักษ์ โดยเสนอสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล หากเสนอชื่อพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นจะต้องเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเท่านั้น ซึ่งเป็นไปตามมาตรา 57 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2557 สำหรับเทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือพนักงานเทศบาล/ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด แล้วแต่กรณีตำแหน่งใดก็ได้ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

(1) ประธานที่ประชุม เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่น เสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (พนักงานเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด) ที่เห็นสมควรแต่งตั้งให้เป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น โดยสมาชิกสภาท้องถิ่น 1 คน สามารถเสนอชื่อที่ตนเห็นสมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นได้ เพียง 1 ชื่อ (เสนอชื่อตนเองได้แต่ไม่สามารถรับรองตนเองได้)

(2) สมาชิกสภาท้องถิ่น ยกมือพร้อมศีรษะ เมื่อประธานที่ประชุมอนุญาต ให้ลุกขึ้นยืนบริเวณที่ตนนั่งอยู่หรือบริเวณที่ประธานที่ประชุมกำหนด และกล่าวเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น/ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ที่ตนเห็นสมควรแต่งตั้งเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น

(3) ผู้ที่ถูกเสนอชื่อจะต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นออกเสียงรับรอง อย่างน้อย 2 คน เว้นแต่สภาท้องถิ่นใดมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเท่าที่มีอยู่น้อยกว่า 8 คนให้มีสมาชิกสภาท้องถิ่นรับรอง 1 คน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นมีสิทธิรับรองได้เพียงครั้งเดียว

(4) การรับรองให้กระทำโดยวิธียกมือขึ้นศีรษะ นำความตามระเบียบ ข้อ 39 มาใช้ โดยอนุโลม

(5) ชื่อที่เสนอไม่จำกัดจำนวน

(6) หากมีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นเพียง 1 คน ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก (***)ตามระเบียบข้อ 14 ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565***)

ขั้นที่ ② การให้หมายเลขประจำตัวผู้ที่ถูกเสนอชื่อเพื่อใช้ลงคะแนน

(1) เมื่อไม่มีผู้ใดเสนอชื่อผู้ที่ตนเห็นสมควรเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นเพิ่มเติม ให้ประธานสภาท้องถิ่นจัดทำบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกันมีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อโดยเขียนหมายเลขประจำตัวตามลำดับ ให้ครบตามจำนวนผู้ที่ถูกเสนอชื่อ

(2) ให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อได้รับหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ในการลงคะแนนเลือก ด้วยวิธีจับสลากหมายเลข โดยให้ผู้ที่ถูกเสนอชื่อตกลงกันว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง หากตกลงกันไม่ได้ ให้ประธานที่ประชุมจับสลากว่าผู้ใดจะเป็นผู้จับสลากก่อนหลัง

(3) ดำเนินการจับสลากเพื่อรับหมายเลข โดยให้จับสลากตามลำดับที่ได้ตกลงกันหรือตามที่จับสลากได้ลำดับก่อนหรือหลัง

(4) ให้ประธานที่ประชุมประกาศหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อตามลำดับหมายเลขที่ได้จากการจับสลาก

ขั้นที่ ③ การลงคะแนน

(1) ดำเนินการเช่นเดียวกับการเลือกประธานสภาท้องถิ่น กล่าวคือก่อนการลงมติให้ประธานสภาท้องถิ่น ตรวจนับจำนวนสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในที่ประชุมครบจำนวนเป็นองค์ประชุมหรือไม่ ถ้ามีสมาชิกสภาท้องถิ่นอยู่ในที่ประชุมไม่ครบจำนวนเป็นองค์ประชุมจะทำการลงมติในเรื่องใด ๆ มิได้ (ระเบียบฯ ข้อ 76)

(2) ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นลงคะแนนเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อ โดยวิธีเขียนหมายเลขประจำตัวผู้ที่ถูกเสนอชื่อลงในบัตรสลาก ชนิด สี และขนาดอย่างเดียวกันใส่ซอง

(3) ให้สมาชิกสภาท้องถิ่นนำซองที่บรรจุสลากที่สมาชิกสภาท้องถิ่นได้เขียนหมายเลขประจำตัวผู้สมัครที่ตนเลือกเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น ใส่ลงในหีบที่จัดไว้ด้วยตนเอง ต่อหน้าประธานที่ประชุม (วิธีการเหมือนการลงคะแนนลับ) โดยประธานสภาท้องถิ่นเป็นผู้เรียกสมาชิกสภาท้องถิ่นตามลำดับอักษรนำซองที่บรรจุสลากที่สมาชิกสภาท้องถิ่นได้เขียนหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร ที่ตนเลือกเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น มาใส่ในหีบที่จัดไว้ต่อหน้าประธานที่ประชุมตาม ข้อ 75 วรรคสามของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547

ขั้นที่ ④ การตรวจนับคะแนน

(1) เมื่อหย่อนบัตรครบทุกคนแล้ว วิธีปฏิบัติในการตรวจนับคะแนนตามที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ ข้อ 8 วรรคหก ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 ให้ประธานสภาท้องถิ่น เชิญสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่น้อยกว่า 2 คน มาช่วยนับคะแนน โดยที่ผู้ได้รับเลือกจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุด **การนับการลงคะแนน ต้องมีการวินิจฉัยบัตรที่ใช้ลงคะแนนว่า “บัตรดี” หรือ “บัตรเสีย” วินิจฉัยโดยประธานสภาท้องถิ่น

(2) ให้จัดทำแผ่นป้ายปิดประกาศสภาท้องถิ่น เรื่องหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ลงคะแนนการเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น โดยให้มีข้อความประกอบด้วย หมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ลงคะแนน และ ชื่อ-สกุล ของผู้ที่ถูกเสนอชื่อเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น โดย ให้จัดทำช่องสำหรับบันทึกคะแนนที่ได้รับจากการลงมติของสภาท้องถิ่น ด้วย ตัวอย่าง เช่น

ประกาศสภาท้องถิ่น เรื่องหมายเลขประจำตัวเพื่อใช้ลงคะแนนการเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น

หมายเลข ประจำตัว	ชื่อ - สกุล	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
1	นาย โก. ชยันจิก	4	
2	นาย ไข่ สีขาว	5	ได้รับเลือก
3	นาย ใจ. รักชาติ	1	

ขั้นที่ ⑤ กรณีคะแนนเท่ากัน

(1) หากมีผู้ได้รับคะแนนเท่ากัน ให้ลงคะแนนใหม่โดยวิธีเดิมอีกครั้ง เฉพาะผู้ที่มีคะแนนสูงสุดเท่ากัน (ดำเนินการใหม่ โดยเขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ถูกเสนอชื่อ จำนวน 1 ชื่อ และให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหย่อนบัตรที่เขียนหมายเลขประจำตัวของผู้ที่ถูกเสนอชื่อ ใส่ลงในหีบที่จัดไว้ต่อหน้าประธานสภาท้องถิ่น(เหมือนวิธีการลงคะแนนลับ ดำเนินการตาม ข้อ 75 วรรคสาม ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น มาใช้โดยอนุโลม)

(2) หากคะแนนยังเท่ากันอีกให้ใช้วิธีการจับสลาก โดยวิธีการจับสลากนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อ 8 วรรคเจ็ด ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2565 กำหนดวิธีดำเนินการไว้ดังนี้

(2.1) ประธานสภาท้องถิ่นจัดให้ตกลงกันว่าใครจะจับสลากก่อน

(2.2) ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้ประธานสภาท้องถิ่นจับสลากว่าใครจะจับสลากก่อน

(2.3) บัตรสลาก ต้องมีชนิด สี ขนาด เหมือนกัน มีจำนวนเท่าคนที่มีคะแนนสูงสุดเท่ากัน และเขียนว่า “ได้รับเลือกเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น” 1 บัตร นอกนั้น เป็น “ไม่ได้รับเลือกเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น”

(3) ให้ผู้ที่มีคะแนนสูงสุดเท่ากัน ดำเนินการจับสลากตามลำดับก่อนหลัง ตามที่ตกลงกันได้ หรือ ตามที่ประธานที่ประชุม เป็นผู้จับ

(4) ผู้จับสลาก ได้สลากที่เขียนว่า “ได้รับเลือกเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น” เป็นผู้ได้รับเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น

ในการตรวจนับคะแนนทุกครั้ง เมื่อประธานสภาท้องถิ่น ได้ตรวจนับคะแนนเสร็จแล้ว ต้องประกาศคะแนนเสียงให้ที่ประชุมสภาท้องถิ่นทราบทันที

ขั้นที่ ⑥ การแต่งตั้ง

ประธานสภาท้องถิ่น (ประธานในที่ประชุม) มีหน้าที่ประกาศชื่อผู้ได้รับการเลือกจากสภาท้องถิ่น แต่งตั้งเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น

ผู้ที่สภาท้องถิ่นมีมติเลือกเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่น ดำรงตำแหน่งเป็นเลขานุการสภาท้องถิ่นไปจนสิ้นสมัย ยกเว้นมีเหตุให้พ้นตำแหน่งเลขานุการสภาท้องถิ่นก่อนสิ้นสมัย สำหรับเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หากจะลาออกจากตำแหน่ง ต้องเสนอสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณา ตามความใน มาตรา 57 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

★ไม่มีบทบัญญัติให้สภาท้องถิ่น มีคำสั่งแต่งตั้งเลขานุการสภาท้องถิ่น จึงไม่ต้องจัดทำเป็นคำสั่ง แต่ตามกฎหมายจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดหน้าที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ของตนต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

(1) กรณีเทศบาล ตามมาตรา 50 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2562

(2) กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา 55/1 แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2562

(3) กรณีองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 69/1 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562

ดังนั้นการแต่งตั้งเลขานุการสภาท้องถิ่น สมควรที่ประธานสภาท้องถิ่นต้องจัดทำประกาศแต่งตั้งเลขานุการสภาท้องถิ่นประกาศให้สาธารณชนได้รับทราบตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การปฏิบัติหน้าที่

ภายหลังจากที่สภาท้องถิ่นมีมติเลือกเลขานุการสภาท้องถิ่น เลขานุการสภาท้องถิ่นจึงมีหน้าที่โดยสมบูรณ์ตามกฎหมาย และปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาท้องถิ่นต่อไปจนสิ้นสมัย หรือ จนกว่าจะมีเหตุให้พ้นตำแหน่ง